

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้มนุษย์ได้พัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ตลอดชีวิตตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการของชีวิตตั้งแต่แรกเกิด เป็นการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่างๆ ที่จะดำรงชีพได้อย่างมีความสุข และทำให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงรวมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ (กรมวิชาการ, 2540) การศึกษาและการเรียนรู้จึงถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของชีวิตสถานศึกษาก็คือสถานที่จัดกระบวนการเรียนรู้อย่างไม่หยุดยั้งและเป็นสถานที่พัฒนาคนที่สำคัญแต่ระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิภาพเท่านั้นจึงจะเอื้อต่อการเรียนรู้ตามความสามารถ ตลอดจนคุณลักษณะต่างๆ ของคนที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2539)

สิ่งที่ทำให้การศึกษาไทยพัฒนาในแต่ละยุคคือ การมีนโยบาย หรือแผนพัฒนาทางการศึกษา ซึ่งในแผนและนโยบายเหล่านี้ มีจุดประสงค์ของการศึกษา เช่นจุดมุ่งหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2520 ได้กำหนดว่า “จุดมุ่งหมายของการศึกษาคือการสร้างเสริมความรู้ ความคิด ทักษะและเจตคติให้คนไทยรู้จักตนเอง รู้จักเข้าสังคม และสิ่งแวดล้อม มีส่วนร่วมและนำความรู้ความเข้าใจมาใช้แก้ปัญหาและเสริมสร้างชีวิตและสังคมให้ดีขึ้น”

ปัจจุบันเกิดกระแสเรียกร้องจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ที่ต้องการให้การศึกษามีคุณภาพสูง ต้องการให้มีการตรวจสอบมากขึ้น ผู้ปกครองต้องการรู้ว่าบุตรหลานของตน เมื่ออยู่ในโรงเรียนหรือสถานศึกษา ทำอะไร ได้ดีเพียงใด และชุมชนต้องการความเชื่อมั่น ความไว้วางใจว่า โรงเรียนหรือสถานศึกษา ปฏิบัติหน้าที่จัดการศึกษาได้ดีมีคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาเหมาะสมหรือไม่ อย่างไรก็ตามซึ่งสาเหตุต่างๆเหล่านี้เป็นที่มาของกระบวนการประกันคุณภาพมาตรฐานการศึกษา(Quality Assurance)

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นวิธีการใหม่ในการปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพของการศึกษาอย่างเป็นระบบ เป็นลักษณะของการประกันคุณภาพของกระบวนการจัดการและการบริหารทั้งระบบ โรงเรียนหรือสถานศึกษาเป็นสถาบันที่สำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานจะต้องให้ความสำคัญในเรื่องของคุณภาพและการนำระบบการประกันคุณภาพการศึกษามาปฏิบัติอย่างจริงจังเพื่อแสดงภาระหน้าที่ความรับผิดชอบต่อนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน เมื่อมีการจัดการศึกษาจนเด็กมีคุณภาพตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ ก็จะมีการกำหนดมาตรฐานให้สูงขึ้น และดำเนินการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และยกมาตรฐานให้สูงขึ้นเรื่อยๆ ขณะเดียวกัน โรงเรียนจะต้องแสดงภาระความรับผิดชอบต่อเด็ก และต่อผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา กล่าวคือมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายและนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 6 มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย การประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ในมาตรา 48 ได้กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพภายนอก ในมาตรา 49 ได้กำหนดให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ และมาตรา 50 ได้กำหนดให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

การศึกษาทุกระดับรวมถึงการจัดการศึกษาระดับอนุบาลเป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของชีวิต ต้องเป็นการศึกษาที่พัฒนาศักยภาพของเด็กให้สอดคล้องกับสังคมทั้งปัจจุบันและอนาคต ทั้งนี้ปัจจัยที่จะส่งผลให้การศึกษามีคุณภาพ ได้แก่ ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน หลักสูตรและ

กระบวนการเรียนการสอน บุคลากร ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน การจัดการ และการบริหาร
กิจการนักเรียน สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน ซึ่งการประกันคุณภาพเป็นกระบวนการที่จะ ผลักดันให้ปัจจัย
ต่างๆมีคุณภาพและนำไปสู่การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างแท้จริงต่อไป (สถาบันพัฒนาผู้บริหารการ
ศึกษา, 2543)

สำหรับ โรงเรียนอนุบาลที่มีการพัฒนามาตรฐานการศึกษาจะมีองค์ประกอบแห่งการเรียนรู้
ต่างๆ ดังนี้

1. บุคคลมีความรอบรู้ (Personal Mastery) คือการที่บุคคลต้องฝึกฝนตนเองให้ใฝ่เรียน
ใฝ่รู้อยู่ตลอดเวลา โรงเรียนมีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ เพื่อเกิดแนวคิดและกรอบการ
ทำงาน เป็นของตนเอง เป็นการพัฒนาให้เกิดทักษะและสร้างเจตคติที่ดี ในการจัดการเรียนการสอน
2. รูปแบบของความคิด (Mental Models) คือการสรุปความคิดเป็นของตนเองให้
สอดคล้องกับความจริงหรือข้อมูลใหม่
3. การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Share Vision) คือการที่ทุกคนในโรงเรียนสามารถสร้างกรอบ
ความคิดและสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันเพื่อผลักดันให้ทุกคนในหน่วยงานมีข้อสัญญาร่วมกันบนพื้นฐาน
ของ หุ่นส่วน หรือพันธมิตร
4. ทีมแห่งการเรียนรู้ (Team Learning) คือการนำวิสัยทัศน์ที่กำหนดร่วมกันในโรงเรียน
มาสู่การปฏิบัติงานที่เป็นหมู่คณะและเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม
5. การคิดที่เป็นระบบ (System Thinking) คือการที่ทุกคนในโรงเรียนคิดร่วมกันอย่างเป็น
ระบบและแยกแยะองค์ประกอบของกระบวนการทั้งหมดได้ รวมทั้งสามารถจัดลำดับความสำคัญของ
งานได้

Smith And Other (อ้างถึงใน ประจวบ บอกลันเทียะ,2538) ได้ศึกษางานบริหาร โรงเรียน
พบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับงานวิชาการและหลักสูตรมาก การจัดการเรียนการสอนนับว่าเป็นงาน
สำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษา ที่จะต้องดำเนินการอย่างสอดคล้องกับทุกๆปัจจัยในระบบการ
ประกันคุณภาพของโรงเรียน

การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษานั้นเป็นการดำเนินงานที่จะนำไปสู่การขอ
รับรองมาตรฐานการศึกษา ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานต่างๆ ดังนี้

1. สถานศึกษาต้องดำเนินการศึกษารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาระบบและกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษา การพัฒนาระบบการบริหารและจัดการโรงเรียน การพัฒนาระบบการวัดผลและการติดตามตรวจสอบการประเมินผลการศึกษา

2. แต่งตั้งคณะบุคคลในโรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาดำเนินการศึกษา ข้อมูลจากหลักสูตรเพื่อกำหนดมาตรฐานสากล มาตรฐานชาติ มาตรฐานท้องถิ่นรวมถึงการวิเคราะห์ โอกาส ปัญหา ความต้องการในชุมชน สักยภาพ และข้อจำกัดของโรงเรียนเพื่อกำหนดแผนพัฒนาโรงเรียน

3. ผู้บริหารกับคณะครูร่วมกันพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการเรียนการสอน พัฒนาระบบติดตามผลการปฏิบัติงานของครูและระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของเด็ก

4. การจัดระบบงานมีจุดเน้นคือ การที่ทุกครั้งที่มีการจัดการเรียนการสอนต้องทราบล่วงหน้าว่าจะมุ่งเน้นให้เกิดผลการเรียนรู้อย่างไรที่จะส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษา

5. กิจกรรมการเรียนการสอนต้องได้รับการออกแบบและปรับปรุงเพื่อเร่งให้บังเกิดผล การเรียนรู้อย่างแท้จริง รวมทั้งเมื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครบตามกำหนดเวลาของแต่ละเรื่องจะต้องมีหลักฐานเชิงประจักษ์ว่าผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ที่แท้จริง

6. ผู้บริหาร คณะครู และกรรมการสถานศึกษาติดตามผลการปฏิบัติงานของครูและผลที่เกิดขึ้นโดยสม่ำเสมอเพื่อปรับปรุงพัฒนาครูและกระบวนการเรียนการสอนของครูและผู้เรียนต่อไป

7. องค์กรจากภายนอก เช่น กลุ่มโรงเรียน อำเภอ จังหวัด เขตการศึกษา กรมต้นสังกัด ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามมาตรฐานอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นการชี้้นำการพัฒนาและการรับรองมาตรฐานการศึกษา (สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา , 2543)

การศึกษาในระดับอนุบาล เป็นการจัดการศึกษาและการอบรมเลี้ยงดูเด็กบนพื้นฐานที่สนองความต้องการของเด็กแรกเกิดถึง 6 ปี ซึ่งเป็นรากฐานแห่งชีวิตที่ต้องการความรัก ความเข้าใจ และความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างสมดุล ต่อเนื่องไปพร้อมกันทุกด้าน โดยอาศัยความร่วมมือกันระหว่างบ้าน สถานศึกษา และชุมชน เพื่อพัฒนาให้เด็กได้เติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2540) ถึงแม้ว่าหน่วยงานของรัฐจะดำเนินการจัดการศึกษาในระดับอนุบาลเป็นหน่วยงานหลัก มีปริมาณงานและจำนวน

นักเรียนในความรับผิดชอบมาก จากข้อมูลทางการศึกษา ปีการศึกษา 2540 มีโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 31,279 โรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540) อีกทั้งการศึกษาเอกชนก็เข้ามามีบทบาทต่อการพัฒนาประเทศชาติ ทั้งยังเป็นการกระตุ้นให้การจัดการศึกษาภาครัฐต้องปรับปรุง พัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่ตลอดเวลา การจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลในหน่วยงานเอกชนกับหน่วยงานของรัฐมีการแข่งขันกันในการพัฒนาคุณภาพอยู่ตลอดเวลา ซึ่งจะเป็นผลดีต่อคุณภาพการศึกษาของประเทศ ในปัจจุบันเอกชนได้ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐในระบบโรงเรียนในระดับอนุบาลมากขึ้นเป็นลำดับ

สถานศึกษาเอกชนจึงต้องเตรียมการให้มีการดำเนินการด้านต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อรองรับการประเมินมาตรฐานคุณภาพการศึกษา มีการจัดการและการบริหารกระบวนการเรียนการสอนของโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐาน ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นวิธีการใหม่ในการปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพของการศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเกิดความมั่นใจในคุณภาพการจัดการและการบริหาร โรงเรียนหรือสถานศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญในเรื่องของคุณภาพ และนำระบบการประกันคุณภาพมาปฏิบัติอย่างจริงจังเพื่อแสดงภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อ นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน เมื่อมีการจัดการศึกษาจนผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ก็จะมีการกำหนดมาตรฐานให้สูงขึ้น และดำเนินการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และยกมาตรฐานให้สูงขึ้นเรื่อยๆ จนถึงระดับมาตรฐานสากล

การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งอาจมีสภาพการดำเนินงาน หรือการพบกับปัญหาหรืออุปสรรคต่างกัน อันเนื่องมาจากปัจจัยในด้านต่างๆ สำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชนต่าง ๆ นั้น ได้มีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ.2539 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2542) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่มีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในกรุงเทพมหานครเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการดำเนินงานและปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนอนุบาล เอกชนในกรุงเทพมหานครที่มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ตามปัจจัยคุณภาพทั้ง 7 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ดังนี้ ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ปัจจัยที่ 3 บุคลากร ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ปัจจัยที่ 5 การจัดการและการบริหาร ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน และปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิผลของผู้เรียน

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาการดำเนินงานและปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาและโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาปีการศึกษา 2541-2544 ในกรุงเทพมหานคร

2. การวิจัยนี้มุ่งศึกษาการดำเนินงานและปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาและได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาในกรุงเทพมหานคร ซึ่งครอบคลุมการดำเนินงานตามปัจจัยคุณภาพ ทั้ง 7 ปัจจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ดังนี้

ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน

ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

ปัจจัยที่ 3 บุคลากร

ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน

ปัจจัยที่ 5 การจัดการและการบริหาร

ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน

ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิผลของผู้เรียน

3. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ ผู้บริหารและครูอนุบาลในโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา และผู้บริหารและครูอนุบาลในโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษา

ข้อตกลงเบื้องต้น

ระยะเวลาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร ไม่มีผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง ระบบการบริหารคุณภาพ ที่สร้างความพึงพอใจให้ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่าผู้ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด เป็นเครื่องมือในการรักษาคุณภาพให้ได้มาตรฐานการศึกษาของชาติ ทำให้ทุกโรงเรียนมีมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่เท่าเทียมกัน โดยที่หน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงานและตรวจสอบผลการดำเนินงานตามภาระรับผิดชอบอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ ผู้เรียนมีคุณภาพ ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่ง ครูใหญ่ รวมถึงผู้ที่รักษาการในตำแหน่งดังกล่าว ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาปีการศึกษา 2541- 2544 ในกรุงเทพมหานคร

การศึกษาระดับอนุบาล หมายถึง การศึกษาระดับก่อนการศึกษาภาคบังคับ สำหรับเด็กอายุ 3 –6 ปี มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม และส่งเสริมพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

ครู หมายถึง ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร โรงเรียนอนุบาลเอกชน ให้มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนระดับอนุบาลในโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในกรุงเทพมหานคร

การรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่โรงเรียนมีการประเมินผลคุณภาพการศึกษาและประกันคุณภาพการศึกษาของตนเอง และโรงเรียนมีการสมัครขอรับการตรวจสอบคุณภาพ หลังจากนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจะจัดส่งคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพ โรงเรียนเอกชน ไปตรวจสอบการดำเนินงาน และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจะอนุมัติผลการให้การรับรองมาตรฐานการศึกษาเป็นเวลา 5 ปี แก่โรงเรียนที่ได้พัฒนาได้ตามเกณฑ์คุณภาพที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนดไว้

โรงเรียนอนุบาลเอกชน หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานครที่มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา

การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การวางแผน การเตรียมงาน และการปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ในธรรมนูญโรงเรียนซึ่งเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และคณะกรรมการ โรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในระยะเวลาที่กำหนด โดยมีขั้นตอนดำเนินงานสรุปได้ ดังนี้

1. ศึกษารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษา ในด้านการพัฒนา หรือการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษา พัฒนาระบบการควบคุม การวัดและการประเมินผลการปฏิบัติงานตามปัจจัย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษา การจัดตั้งองค์กรภายนอกเพื่อตรวจสอบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา
2. จัดคณะบุคคลในโรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการ โรงเรียนดำเนินการศึกษาข้อมูลจากหลักสูตรเพื่อการปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของเด็ก ผู้ปกครอง และชุมชน
3. ผู้บริหารจัดระบบมอบงาน โดยใช้คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับครู ตั้งการให้ปฏิบัติ การจัดการเรียนการสอนตามแผนงานทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องมีหลักฐานเชิงประจักษ์ และมีการประเมินผล รวมทั้งนำผลการประเมินมาพัฒนา และปรับปรุงต่อไป
5. ผู้บริหารติดตามการปฏิบัติงานของครู คณะครูนำผลที่ได้จากการติดตามการปฏิบัติงานมาพิจารณา พัฒนาและปรับปรุง

6. องค์กรจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนทำหน้าที่ประเมินผลการดำเนินงานและให้การรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้กับโรงเรียนที่พัฒนาได้ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง อุปสรรค หรือสิ่งที่ไม่เป็นไปตามความมุ่งหวัง หรือความคาดหวังที่เกิดจากการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในแต่ละชั้นตามปัจจัย เกณฑ์คุณภาพทั้ง 7 ปัจจัย ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนดไว้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเบื้องต้น จากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา

2. กำหนดประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูอนุบาลจากโรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร ที่มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 47 โรงเรียน รวมทั้งผู้บริหารและครูโรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษา ปีการศึกษา 2541-2544 จำนวน 5 โรงเรียน รวมเป็นประชากรผู้บริหารและครูอนุบาลจากโรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร 52 โรงเรียน

3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

3.1 แบบสอบถามผู้บริหารและครู โรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการดำเนินงานและปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร

3.2 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู โรงเรียนอนุบาลเอกชน ในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร

3.3 แบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับอนุบาลของครู โรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร

3.4 แบบศึกษาเอกสาร แผนการจัดประสบการณ์ระดับอนุบาลของครูโรงเรียน

อนุบาลเอกชน

4. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง พิจารณาแก้ไข ด้านความครอบคลุมเนื้อหาและภาษาที่ใช้

5. แก้ไขปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปทดลองใช้และตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือครั้งสุดท้ายก่อนจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่ง ไปรษณีย์และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองบางส่วน

7. วิเคราะห์ข้อมูล โดยแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละ

8. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงการดำเนินงาน ปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการดำเนินงานและแก้ปัญหามาตรฐานการศึกษาต่อไป

2. ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและครูโรงเรียนอนุบาล รวมทั้งผู้ปกครองในการเตรียมตัวที่จะดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาและการขอรับรองมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการประเมินภายนอกต่อไป